

ZVORNIK

LEGIONAR NA ČELU VUKANOVIĆEVE STRANKE ZA PRAVDU I RED

ILIĆ I VUKANOVIĆ

Predsjednik Stranke za pravdu i red Nebojša Vukanović, mada je dobio ponudu da uđe u SDS, želi da proširi broj odbora svoje stranke i tako, kako vjeruje, osnažen uđe u predizbornu kampanju uoči oktobarskih izbora.

Tumarajući po Republici Srpskoj, organizujući tzv. „kafu sa građanima“ u Zvorniku je izabrao povjerenika i to Miroslava Ilića nekadašnjeg pripadnika Legija stranaca u Francuskoj.

Bivši legionar već se okušao u političkoj borbi, ali je ona završila neslavno, jer je zbog njega zvornički odbor DNS-a napustilo gotovo cjelokupno članstvo.

Nije poznato da li je Vukanović ispitao prošlost svog povjerenika, ali sama pripadnost legionarima baca sumnju da u biografiji ima par ratovanja u plaćeničkoj vojsci širom svijeta.

Ako je i od Vukanovića, puno je.

z.š.

FAKTOR
Izdavač:
A Media d.o.o
Gundulićeva 33/4
Banja Luka

direktor: Dražmi Miskin
zamjenici glavnog i odgovornog urednika: Zoran Šarenac
redakcija: info@faktormagazin.ba, desk@faktormagazin.ba
marketing: marketing@faktormagazin.ba
faktormagazin.ba

štampa i distribucija: N.I.G.D. Nezavisne novine, Banja Luka

Novine FAKTOR su upisane u Registar javnih glasila RS pod rednim brojem 697 po rješenju broj 07.06/053-46/21-2

Sedmično izdanje, svakog četvrtka, latiničnim pismom

Veritas и 5 других се свиђа

Mirjana Tešić
@MrjnTT

Ne može ti ništa niko, Srpska Republiko!

Mirjana Tešić

Ne može ti ništa niko, Srpska Republiko!

Dragan Đilas
@DraganDjilas

Šolak - Đilas, Šolak - Đilas... a kad se kupuje Sautempton Đilasa nigde 😊

17:53 - 04 jan 22 - Twitter for Android

Dragan Đilas

Šolak - Đilas, Šolak - Đilas... a kad se kupuje Sautempton Đilasa nigde:)

Tijana Grujić
@ticha_a

Flurona. Milozvučno.
Zamišljam neku lijepu, mladu ženu raspuštene kose u proljetnom cvijeću.
A ono naziv za istovremenu infekciju gripom i koronom. 🙄

16:43 - 04 jan 22 - Twitter for Android

Tijana Grujić

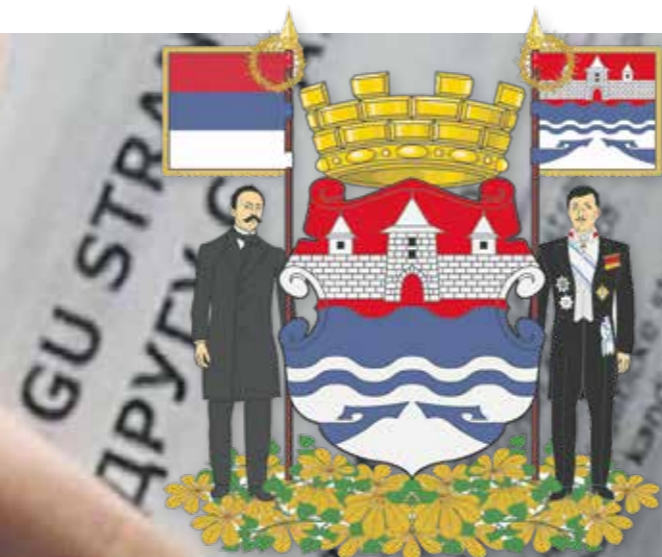
Flurona. Milozvučno.
Zamišljam neku lijepu, mladu ženu raspuštene kose u proljetnom cvijeću.
A ono naziv za istovremenu infekciju gripom i koronom.

NEMA VIŠE ČEKANJA!

IZBORI U BANJALUCI U FEBRUARU?

GRADONAČELNIK PAO!

Izbori za savjete mjesnih zajednica biće i svojevrsan test gradonačelniku Banjaluke Drašku Stanivukoviću, jer će birači pokazati da li ga još podržavaju ili je prvobitno raspoloženje splasnulo. Sudeći po stanju na terenu, podrška je opala i za više od trideset odsto, jer proteklih godinu dana nije uradio ništa značajno u gradu i za grad. Mišljenja birača se sada kreću na fonu da je Stanivuković nastavio sa samopromocijom, a afere (poput porno snimka Ivana Begića), samo su dodatno urušile njegov poljuljani rejtnig.

Prva prava proba izbora u Banjaluci trebalo bi da se dogodi već u februaru. Ako epidemiološke mjere budu dozvoljavale, konačno bi se morala zadovoljiti i zakonska forma da se izaberu članovi Savjeta mjesnih zajednica. Prema zakonu, to je trebalo da se to uradi najkasnije 90 dana od održavanja lokalnih izbora, ali je sve odgođeno zbog stanja izazvanog pandemijom koronavirusa.

Faktor saznaje da su svi akteri političkog života u Banjaluci saglasni da se izbori za savjete 57 mjesnih zajednica konačno organizuju polovinom drugog mjeseca 2022. godine. Predstavnici političkih partija uveliko rade na terenu, slažu liste kandidata, ali prave i koalicije. Kako saznajemo, ljuta borba se vodi u centralnim gradskim mjesnim zajednicama. Prema informacijama Faktora, SDS i PDP na nivou rukovodstava stranaka su dogovorili da se ide u koaliciju i za izbore Savjeta mjesnih zajednica.

Međutim, na terenu taj plan ide poprilično teško. Lokalni aktivisti SDS-a otvoreno negoduju, jer kod sastavljanja lista članovi PDP-a ističu da su oni imali mnogo bolji rezultat, pa time imaju i prednost.

SDS im dođe kao priljepak pa se kod sastavljanja lista vode idejom da, ako, primjera radi, ima devet mjesta za Savjet mjesne zajednice, PDP ima pravo na sedam, a SDS na dva kandidata na listi. Druge stranke iz opozicije,

posebno novoformirani SPS, ponovo kalkulisu na terenu.

Tradicionalno, u naseljima gdje su socijalisti bili „jaki“, poput Šargovca, insistiraju da imaju svoje liste i tu će opozicija sa republičkog nivoa ići u više kolona. Slično je i u drugim dijelovima grada gdje su pojedinačno jake neke od stranaka koalicije okupljene oko Draška Stanivukovića. Što se tiče SNSD-a, konsolidacija nakon izbornog poraza za mjesto gradonačelnika je završena. Provedeni su unutarstranački izbori, svi mjesni i regionalni odbori stranke su izabrani, a rad na terenu je vidljivo pojačan. Vlado Đajić uspio je izvući maksimum iz ranije nešto pokolebanog, članstva. Primjetno je da se veliki broj članova ponovo aktivirao, a dolaze i novi.

Ljudi, ili otvoreno podržavaju poteze aktuelne većine u gradskoj Skupštini, ili jednostavno kažu da ne podržavaju ovu opciju. Ipak, i u vladajućoj koaliciji, kao i u opoziciji, pojedine stranke kalkulisu na terenu i u dijelovima grada gdje su jaki mjesni odbori rade za sebe i svoje kandidate.

Proteklih godina izbori za savjete mjesnih zajednica su pokazivali koliko pojedinačno svakoj od stranaka polazi sa rukom da mobilize svoje članstvo i uvede taj dan na izbore.

Motivacija je jako važna, jer birač obično smatra da izbori za savjete mjesnih zajednica nisu bitni koliko lokalni ili opšti izbori.

V.Š.

ĐAJIĆ DOBAR POTEZ

Što se tiče SNSD-a, izbori bi trebalo da pokažu i lideru stranke Miloradu Dodiku da li je bio dobar potez to što je izabrao Vladu Đajića da vodi Gradski odbor, nakon nenadanog poraza Igora Radojičića. Što se tiče ostalih stranaka očekuje se žetva rezultata rada vrhova stranaka i tzv. republičke borbe. Nakon lokalnih izbora u Banjaluci, SPS i DNS prešli su u opoziciju. S tim da se DNS potpuno raspao u najvećem gradu Srpske, SDS je doveo Milana Radovića da spasi stranku koje i dalje nema u Banjaluci, a „veliki“, poput PDP-a i SNSD-a, doživjeli su više transformacija i pokazali kako se ko ponaša nakon dvadeset godina u opoziciji, odnosno u vlasti. Mnogima bi ovo trebalo da bude i uvod u nestanak sa političke scene na „velikim“ oktobarskim izborima.

I JELENA TRIVIĆ U KAMPANJI

Draško Stanivuković je skovao plan da već od 20. januara, u svih 57 mjesnih zajednica, realizuje po neki mali projekat, čije će radove obići on i Jelena Trivić. Biće to svojevrsna proba i analiza reakcije naroda na kandidaturu Jelene Trivić za neku od dvije najvažnije funkcije na opštim izborima. Koliko ozbiljno shvataju ove izbore pokazuje i činjenica da će se na listama naći svi oni koji su bili i kandidati za odbornike. Cilj Draška Stanivukovića je uzeti većinu u više od 50 odsto mjesnih zajednica kako bi to medijski eksploatisali i predstavili kao „veliku pobjedu i podršku gradonačelniku“. Ono, kad praviš račun bez krčmara...

Padaju u vodu tvrdnje Mirka Šarovića

„Alumina“ nije učestvovala u nuklearnom programu Irana

OPTUŽIO ZVORNIČANE DA SU POSREDNIK

U zvrničkoj „Alumini“ na nestrpljenjem očekuju presudu Osnovnog suda u Zvorniku u tužbi protiv Mirka Šarovića, predsjednika SDS-a, jer je u dogovoru sa rukovodstvom Obavještajno-bezbjednosne agencije BiH oklevetao tu kompaniju da izvozi nedozvoljene supstance za Iran. Presuda je zakazana za 24. januar i saopštiće je sudija Jelena Todorović. U rukovodstvu „Alumine“ sigurni su da je Šarović svjesno iznosio neistine, kada je tvrdio da su Zvrničani podržavali nuklearni program Irana.

Mirko Šarović je gostujući u programu sarajevske televizije Fejs rekao da je zvrnička kompanija „Alumina“, odnosno Fabrika „Birač“, pod istragom je zbog povezanosti sa iranskim nuklearnim programom.

„Ove informacije potvrdila su tri nezavisna izvora, među kojima je i tadašnji ministar bezbjednosti Fahrudin Radončić, a o svemu je obaviješteno u Predsjedništvo BiH, dok su u istragu uključene i međunarodne policijske i obavještajne agencije“, rekao je tada Šarović.

Tada je navodio i da je Obavještajno-bezbjednosna agencija BiH obavijestila i Predsjedništvo BiH i Ministarstvo bezbjednosti i da je te poslove, navodno, prekinuo član Predsjedništva Milorad Dodik. „Na koji način su od prašine koja se dobija proizvodnjom glinice tvrdili da je riječ o nuklearnim supstancama, Šarović je objašnjavao u sudu i to nije dokazao na bilo koji način“, kaže direktor „Alumine“ Mile Matić i dodaje da su proizvodi iz te fabrike prodavani civilnom programu i da sa vojnom industrijom nemaju ništa.

„Alumina“ svoje proizvode izvozi u Rusiju, Pakistan, Indiju, Kinu, Tursku, dok se Islamska Republika Iran ne nalazi na tom spisku kako je to tvrdio Šarović i OBA-a.

Z.Š.

Rast industrijske proizvodnje, izvoza i plata, manje nezaposlenih

Pozitivni trendovi u privredi Srpske

Možemo konstatovati da smo sa ovim pokazateljima u 2021. dostigli 2018. godinu, što daje optimizam da ćemo u narednim godinama imati bolje rezultate - naveo je Čorić.

Republika Srpska, zaključno sa 11. mjesecom prošle godine, nastavila je privredni rast u skoro svim parametrima koje statistika posmatra. Nakon 2020. godine, koju je obilježio početak pandemije koronavirusa, i u godini iza nas, privrednici su u značajnoj mjeri bili opterećeni poslovanjem u kovid-režimu.

Ipak, pored svih izazova, industrijska proizvodnja u Republici Srpskoj, u prvih 11 mjeseci 2021. godine, u odnosu na isti period 2020. godine, povećana je za 12,7 odsto. Ono što poslovnu zajednicu najviše raduje jeste to da je prerađivačka industrija rasla za čak 13 odsto, dok je veliki rast, od 16,2 odsto, zabilježila proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija. Prema riječima predsjednika Privredne komore Republike Srpske Pere Čorića, ohrabrujuće je to što je privreda u Srpskoj ove godine imala značajne iskorake.

- To znači da smo se nekako privikli na pandemiju virusa korona i našli načine kako da se bolje organizujemo i bolje radimo i pored svih problema - kazao je Čorić.

Prosječna plata poslije oporezivanja, odnosno neto plata u novembru 2021. godine iznosila je 1.030 KM, što je, upoređujući je sa prosječnom neto platom u novembru 2020. godine, realno veća za 1,1 odsto. Neto zarada za period januar-novembar 2021. godine u prosjeku je bila 1000 KM, što

predstavlja realno povećanje od 3,5 procenata u odnosu na isti period lani.

Prosječna aktivna ponuda radne snage u Republici Srpskoj, kako je nazivaju u statistici, odnosno prosječan broj radnika na Birou za zapošljavanje u periodu januar-novembar 2021. godine, iznosio je 76.583 lica, što je u odnosu na isti period 2020. godine manje za 10.433 lica ili za 12 odsto.

Spoljnotrgovinska razmjena u 2021. godini bilježi trend rasta. Ukupan obim robne razmjene Republike Srpske sa inostranstvom za period januar-novembar 2021. godine iznosio je 9,08 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2020. godine povećan je za 1,94 milijarde KM, odnosno veći je za 27,1 odsto. Preduzeća iz Srpske izvezla su robu u vrijednosti od 4,03 milijarde KM, što u odnosu na isti period 2020. godine predstavlja povećanje od 940,34 miliona KM, odnosno za 30,5 odsto. Osvrtavajući na 11 mjeseci 2021. godine iznosio je 5,06 milijardi KM i u odnosu na posmatrani period prethodne godine veći je za 996,25 miliona KM, odnosno za 24,5 procenata.

Prema podacima najviše je, kako Čorić kaže, najviše doprinio oporavak najznačajnijih spoljnotrgovinskih partnera Republike Srpske, prvenstveno države Evropske unije i Srbije. Prema njegovim riječima, nerealno je upoređivati 2020. sa 2021. godinom, zbog svega što se desilo, ali ističe da su svi parametri obećavajući. Pokrivenost uvoza izvozom neto iznosi 79,6 odsto, dok je u istom periodu prethodne godine iznosila 76 procenata.

Poreska uprava Republike Srpske je za 11 mjeseci 2021. godine, na račun javnih prihoda prikupila ukupno 2,48 milijardi KM, što je za 238,8 miliona KM ili 11 odsto više nego u istom periodu prethodne godine, uz rast naplate u apsolutno svim segmentima javnih prihoda.

Možemo konstatovati da smo sa ovim pokazateljima u 2021. dostigli 2018. godinu, što daje optimizam da ćemo u narednim godinama imati bolje rezultate - naveo je Čorić i dodao da se u narednom periodu mora uraditi dodatni napor da se privreda oporavi.

P.I.

ISTINA O CIJENAMA

Skoro svakodnevno slušamo da se potrošačke cijene na svakodnevnom nivou povećavaju. Zvanična statistika pokazuje da je prosječan rast potrošačkih cijena za period januar-novembar 2021. godine, u odnosu na isti period 2020. godine, iznosio 1,3 odsto. Inflacija u novembru 2021. godine, u odnosu na mjesec ranije, iznosila je 1,2 odsto.

Kako se rasipao novac iz gradske kase Prijedora (2. dio)

NOVA AFERA

Prema informacijama Faktora, nova afera teška je 700.000 KM, tačnije 698.285,00 maraka. „Prevara“ je osmišljena prvo prilikom asfaltiranja lokalnog puta u mjestu Bastasi. Grad Prijedor uplatio je 139.000 KM budžetskih sredstava izvođaču radova, a da prije toga nije raspisan javni poziv, niti sproveden tender, ali ni potpisan ugovor o izvođenju radova

FOTO: Grad Prijedor

SNAŽNA SDA, SIGURNA BiH
GO SDA PRIJEDOR

Za glasove Bošnjaka namiještali poslove bez tendera

ПРЕДМЕТ: Одговор на одборничко питање у вези асфалтирања путева у zaseoku Bastasi, (Веза акт број: 20-016-1-125/21 од 28.12.2021.) доставља се.-

Поштовани,

У вези Одборничког питања одборника Скупштине града Приједора Дуратовић Мирсада а у вези са упућивањем захтјева за асфалтирање пута у zaseoku Bastasi у Петрову Савјет мјесне заједнице Петрово даје информацију како слиједи,

Код епидемиолошке ситуације препоручено да се сједнице Савјета мјесних заједница одржавају телефонски а да се не одржавају у објекте чланова Савјета тако је и рађено у 2020. години. А да се одржавају у објекте чланова Савјета тако је и рађено у 2020. години. Савјет само упути овај захтјев. Мешај је донио написан захтјев и тврдио да је све услазило са члановима Савјета. На захтјеву су биле понуде од три предузећа.

Понуде нису предочене у писаној форми само су на захтјеву написани износи.

Председник Савјета Клајић је сматрао да због упућивања овог захтјева не треба сазивати сједницу Савјета већ да чланове у погодном тренутку упозна да је захтјев упућен.

Савјет је такође чланове упознао о којима активности осим упућивања овог захтјева нити је тражио информације о другим активностима у вези са реализацијом захтјева.

Савјет је такође чланове упознао о којима активности осим упућивања овог захтјева нити је тражио информације о другим активностима у вези са реализацијом захтјева.

Број: 20-016-1-125/21 од 28.12.2021.

Ponašanje vlasti DNS-a u Prijedoru, pred kraj mandata, graničilo je sa onim što čitamo u rubrikama „Vjerovali ili ne?!“. Dugogodišnja bahatost očito je uzela maha pa su većinu nabavki realizovali bez raspisivanja javnih poziva i tendera. I to sve kako bi pridobili biračko tijelo mjesec dana uoči izbora. Korona im je dobro došla kao izgovor za lov na glasove. Da skandal bude gori, sve su radili preko mjesnih zajednica i to kako bi zavarali tragove i prebacili odgovornost na niže nivoe vlasti. Slučajno ili ne, opet je većinu spornih ugovora realizovala koalicija DNS-SDA, pa se ova priča može protumačiti kao svojevrsni nastavak afere o kojoj je Faktor već pisao, a odnosila se na podsticaje u poljoprivredi odabranim i provjerenim kadrovima SDA.

Mučke preko mjesnih zajednica

Sve procedure, u ime grada, sprovedila je (vjerovali ili ne) mjesna zajednica Petrovo, odnosno Bastasi?! Tadašnji odbornik SDA u Skupštini grada Ajdin Mešić (naravno iz SDA), obavijestio je tadašnjeg predsjednika Savjeta mjesne zajednice Boška Kljajića da se sprovede aktivnosti na asfaltiranju lokalnog puta kroz selo i da će to sve platiti Federalno ministarstvo za raseljena lica i izbjeglice. Dio radova, prema tom dogovoru, sufinansiraće mještani. Savjet mjesne zajednice samo je u gradsku administraciju u Prijedoru trebalo da pošalje neku vrstu zahtjeva. Kako je tada preporuka bila da se Savjeti mjesnih zajednica ne sastaju zbog korone, već da telefonski obave sve što treba, predsjednik Savjeta, prema saznanjima gradske administracije nije obavijestio druge članove savjeta već je u grad poslao zahtjev na kojem su bile tri ponude za izvođenje radova. Nema traga ko je sproveo proceduru, kako su rangirani izvođači, kada je sproveden tender i slično. Na zahtjevu su samo pisale tri ponude i iznos novca potrebnog za izvođenje radova prema mišljenju te tri kompanije.

Kakva je uloga Federalnog ministarstva za raseljena lica?

Radi se o selu uglavnom nastanjenim bošnjačkim stanovništvom, glasačima SDA, a cijelu priču pokrenuo je odbornik SDA Ajdin Mešić i federalno ministarstvo za raseljena lica i izbjeglice. Kako je „fora“ očigledno jednom prošla, odlučilo se da se ide dalje pa je samo nekoliko sedmica prije izbora 2020. godine (tačnije od 06. do 09. oktobra), grad Prijedor sklopio niz ugovora sa izvođačima radova (pogađate) u selima sa bošnjačkom većinom i sa revnosnim glasačima SDA, odnosno DNS-a koji je tada bio na vlasti. Tako je asfaltirano 415 metara Omladin-

kompanije „dostavile“ ponude na iznose od od 171 do 179 hiljada maraka te predsjednik Savjeta mjesne zajednice predlaže da se izabere najpovoljnija, na osnovu cijena. Ko je, kako i da li je uopšte sproveo procedure u pomenu zahtjevu se ne navodi. Međutim, sve to je bilo dovoljno da grad, kao sufinansijer radova, isplati izvođaču radova 139.000 KM, a predsjednik je u ime Savjeta mjesne zajednice, nakon izvršenih radova, poslao izvještaj sa sve foto-dokumentacijom. Dakle, preuzeo je na sebe ulogu nadzornog organa za izvođenje radova u niskogradnji.

skoke ulice u Kozarcu za šta je izvođaču isplaćeno 132.000 KM. Investitor je bila mjesna zajednica Kozarac!? Ipak u ugovoru jasno piše: „Ugovorene strane su se DOGOVORILE da cijena izvođenih radova bude 132.075,45 KM. Ugovor je potpisao gradonačelnik Prijedora Milenko Đaković i na taj način pristao da grad iz

budžeta za ovaj, ponavljam, dogovor isplati 40 odsto ukupnih radova ili 52.830,18 KM“. Ostatak su platili mještani i Federalno ministarstvo za izbjegla i raseljena lica. 09.10.2020. godine potpisan je ugovor sa izvođačem radova za asfaltiranje ulice u zaseoku Matrići. Sve je isto. Investitor je ovaj put mjesna zajednica Trno-

polje. Dio troškova snose mještani, dio Federalna vlada, a grad Prijedor 30 odsto ili oko 40.000 KM. Svoj potpis, zajedno sa izvođačima, opet je stavio gradonačelnik Milenko Đaković. Matrići su selo većinski nastanjeno bošnjačkim stanovništvom i gdje je godinama pobjeđivao SDA.

V.Š.

UGOVOR
O IZVOĐENJU RADOVA
Ugovor broj: 02-34-154/20

Za pripremu i asfaltiranje lokalnog puta u zaseoku Matrići, dužine 1=1.199,00 m, širine 2,50 m+150,00 m² parkinga i l=213,00 m, širine 2,50 m (sporedni krak), na području MZ Trnopolje, po ponudi „NISKOGRAĐNJA MARJANOVIĆ“ d.o.o. Prijedor, zaključen dana 09.10.2020.godine između sljedećih ugovornih strana:

1. MZ TRNOPOLJE, (u daljem tekstu: Investitor), koju zastupa predsjednik Savjeta MZ Trnopolje Mladen Unijat,
2. GRAD PRIJEDOR, koga zastupa gradonačelnik Milenko Đaković (kao Suinvestitor),

Član 3.

Ugovorene strane su se dogovorile da cijena izvedenih radova iz člana 1. ovog Ugovora (po predračunu radova u prilogu, koji je sastavni dio ovog Ugovora) iznosi 102.881,61 KM.

U cijenu iz prethodnog stava je uračunat PDV u visini od 17%.

VRIJEDNOST RADOVA – DOGOVORENA?!

I 9. oktobra 2020. godine potpisan je ugovor za asfaltiranje lokalnog puta Bibin put-Gornja mahala u dužini od 1050 metara. Investitor, „finansijski vrlo moćna“ mjesna zajednica Čarakovo, za koju vjerovatno nikad niste čuli. Opet su se ugovorene strane DOGOVORILE da je vrijednost radova 102.881,67 KM. Ko se, kako i sa kim dogovorio ostaje tajna. Ali nije tajna da je grad Prijedor pristao da sa 20 posto, ili sa oko 20.000 KM finansira taj dio puta. Ostatak mjesna zajednica i Federalna vlada.

MONOPOL DNS-SDA

Na kraju, jasno je da su se pod vrlo sumnjivim okolnostima i na riječ Savjeta mjesnih zajednica finansirali građevinski radovi. Na osnovu dogovora izvođača i ko zna koga, grad Prijedor je na sebe preuzimao dio finansijskih obaveza. Iz budžeta Grada isplaćivani su radovi za koje nisu sprovedene zakonom propisane procedure. Očigledno je da je sve bio dio dogovora kolacije DNS-SDA i podrške bošnjačkih glasova DNS-u.

MINISTAR BORIS PAŠALIĆ U INTERVJU ZA FAKTOR NAJAVLJUJE

Lokalni moćnici neće upravljati šumama!

Poljoprivredni proizvođači će u ovoj godini imati na raspolaganju oko 150 miliona KM sredstava iz budžeta, potvrdio je u intervjuu za Faktor ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske Boris Pašalić. Najavljuje nove smjene u onim šumskim gazdinstvima koja nisu poslovala pozitivno te ponavlja da se politika mora distancirati od šuma i da lokalni moćnici ne mogu diktirati kako će se tim resursom gazdovati. Iako je u sistem zaštite od poplava u proteklih 10 godina uloženo više od 230 miliona, na tome se, kaže Pašalić, neće stati, jer počinju novi projekti u ovoj godini. Ministarstvo će pomoći i obnovu mehanizacije u šumarstvu, a može se očekivati i povećanje plata radnicima. Od 1. januara u šumarstvu će, naglašava Pašalić, biti u funkciji i informacijski sistem, koji će osigurati da nakon sječe svako deblo dobije svoj QR kod sa upisanim parametrima i taj podatak će se pratiti sve do isporuke, čime će se na minimum svesti moguće malverzacije. Očekuje da će i to značajno doprinijeti stabilizaciji stanja u šumarstvu.

FAKTOR: Koliko sredstava će biti izdvojeno za poljoprivredu u 2022. godini?

PASALIĆ: Za agrar će biti na raspolaganju budžetska sredstva u iznosu od 75 miliona KM, ali to nije sve. Imaćemo povećanje sredstava za navodnjavanje za 15 miliona maraka i radićemo na velikim sistemima u svim dijelovima

Republike Srpske. Vlada Srpske je saglasna da se iz Kompenzacionog fonda namire sva potrebna sredstva, a lani je iz tog izvora realizovano dodatnih 13 miliona KM. Imamo na raspolaganju još neka i budžetska i kreditna sredstva i kada se sve sabere u ovoj godini će poljoprivrednim proizvođačima biti na raspolaganju oko 150

miliona KM. Imamo povoljne kredite Investiciono-razvojne banke Republike Srpske, Fonda „Partner” te sredstva stranih partnera, uz naše sufinansiranje određenih projekata.

FAKTOR: S kojim izazovima su se suočavali poljoprivrednici u prošloj godini?

PASALIĆ: U poljo-

privredi smo imali dosta složenu godinu, prvenstveno zbog suše. U tom pogledu je prošla godina bila najslabija 2017. godini. Početkom godine imali smo i mraz, što je doprinijelo smanjenju obima proizvodnje, prije svega kukuruza i voća. Zbog rasta cijene kukuruza, a kasnije i povrća, ipak nije bilo značajnijeg pada u vrijednosti

proizvodnje, tako da je ukupna vrijednost poljoprivredne proizvodnje u Republici Srpskoj u prošloj godini iznosila 1,8 milijardi maraka, što je nešto malo manje od naše procjene koju smo uradili početkom godine. Rast cijena je bio dobar za proizvođače, ali ne i one koji tu sirovinu koriste dalje u proizvodnji. Najbolji primjer su pro-

izvođači mesa, koji su bili u najtežem problemu tokom 2021. godine, jer na tržištu nisu mogli da postignu bolju cijenu ni utovljenih svinja i junadi, ni prasića, a cijena hrane, kao i kukuruza i pšenice su konstantno rasle. S druge strane, proizvođači soje, kukuruza i pšenice su zadovoljni, jer su imali visoku cijenu svojih proizvoda. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske se trudi da podsticajnim mjerama pomogne one koji imaju najmanji profit.

FAKTOR: Kakva je godina iza nas kada je u pitanju oblast šumarstva u Srpskoj?

PASALIĆ: U šumarstvu je složena situacija i nismo zadovoljni stanjem u tom resoru. Ali, ima i napretka, jer smanjujemo broj radnika, zahvaljujući mjerama Vlade. Početkom 2021. godine donijeli smo odluku da se nova zapošljavanja u šumarstvu ne mogu obavljati samoinicijativno, kako je to ranije bilo u tom javnom preduzeću, već se svako novo zapošljavanje mora verifikovati na Vladi. U ovoj godini uspjeli smo da smanjimo broj radnika za oko 200, ne dozvoljavamo prijem osoblja u administraciji, kao i onih, čije poslove mogu da obave postojeći zaposleni u šumskim gazdinstvima. Dozvoljen je prijem isključivo sjekača, traktorista, inženjera šumarstva i onih kadrova, koji su važni za samu proizvodnju, dok se administracija može riješiti i raspodjelom kadrova. Imamo još dosta posla, ali „Šume Srpske” će završiti godinu sa ukupnim pozitivnim

saldom. Međutim, nekoliko gazdinstava su poslovala negativno i tu ćemo morati da vršimo određene kadrovske izmjene. Primarno je da se njima domaćinski rukovodi i da se politika malo distancira od šuma. Imamo slučajeve da lokalni političari utiču na izbor direktora šumskih gazdinstava, koji onda njima odgovaraju za spoje postupke, a ne direktoru javnog preduzeća „Šume Srpske” i resornom ministarstvu. Nakon što smo ukazali na taj problem, uspjeli smo u aprilu da postavimo rukovodioca, koji nisu bili stranački „obojeni”, već izabrani na osnovu stručnosti.

FAKTOR: Znači, biće novih smjena u šumskim gazdinstvima?

PASALIĆ: To se dešava kontinuirano. Ukoliko u bilansima vidimo da se neko na rukovodećoj poziciji ne snalazi dobro, moramo da tražimo za novim rješenjima. Nemaju svi menadžerske sposobnosti, a prvenstveno tražimo ljude koji su dokazano stručni u tom sektoru. Svi koji ostvare rezultate, nastaviće svoj angažman. Oni koji imaju problema, biće zamijenjeni i ne vidim u tome ništa spektakularno. Bilo je dosta smjena u zadnje dvije-tri godine u šumskim gazdinstvima, ali na to ne treba gledati kao nešto spektakularno, jer su to uobičajene stvari, čiji je cilj najbolje upravljanje šumskim gazdinstvima.

FAKTOR: Drvoprerađivači se žale na probleme nedostatka sirovina?

PASALIĆ: Godišnje sijećemo dva miliona kubika, a naši drvopre-

rađivači očekuju oko pet miliona kubika, koliko su kapaciteti koje mogu da prerade. Mi ne možemo sjeći više nego što je etat, jer onda nedomaćinski gazdujemo šumama. Taj problem će biti izražen i u ovoj godini, jer su povećane i cijene namještaja i građe. Drvoprerađivači imaju posla, ali nemaju sirovine. Kupuju je u privatnim šumama ili van granica Republike Srpske, odnosno u FBiH ili van granica BiH. Mi ne možemo mnogo pomoći, osim da na najpravedniji način rasporedimo sirovinu, da ne bude favorizovanih i onih kojima je uskraćena određena količina. Trudimo se da maksimalno ispoštujemo ugovore. U ovoj godini ćemo riješiti i probleme izvođači radova u šumarstvu. „Šume” za sječu i izvoz sortimenata angažuju privatne firme, koje imaju staru mehanizaciju, nemaju dovoljan broj radnika, imaju nisku cijenu po kubiku, koji plaćaju „Šume”. U budžetu za 2022. godinu planirali smo dva miliona maraka podsticaja za nabavku zglobnih traktora koji se koriste u šumarstvu za izvlačenje stabala. Svako, ko nabavi novi traktor, dobije 30 odsto povrata sredstava od Vlade i namjeravamo da se u narednih nekoliko godina ta mehanizacija obnovi. Paralelno s tim „Šume” će povećati i cijenu izvođenja radova po kubiku, čime će moći da obezbijede bolje plate radnicima.

FAKTOR: Koji su bili problemi u vodoprivredi u toku 2021. godine i šta je urađeno u tom resoru?

PASALIĆ: Imali smo ograničene proble-

me u smislu poplava, u centralnom i istočnom dijelu Republike Srpske i u Hercegovini, ali ne i sa velikim rijekama. U toku su značajni radovi na izgradnji nasipa, a savski je potpuno saniran. Tih oko 100 kilometara nasipa u potpunosti štiti Srpsku od rijeke Save. Na proljeće će početi radovi i na nasipu uz rijeku Bosnu ili Modriču te regulaciju korita rijeke Miloševice i Gomjenice u Prijedoru, kao i Vrbasa u Ba-

njoj Luci, ali i brojnim drugim projektima. U prošloj godini smo dosta uradili na čišćenju kanala i riječnih korita, a biće dosta radova i u 2022. godini. U zadnjih 10 godina uložili smo u vodoprivredne objekte više od 230 miliona. Ta ulaganja neće stati, jer smo obezbijedili nova sredstva, prije svega kroz projekat sa EIB-om, 19 miliona eura i Svjetskom bankom za koridor Sava-Drina.

A.J.

U APRILU RADOVI NA DRINSKOM NASIPU

FAKTOR: Kada se očekuje izgradnja Drinskog nasipa?

PASALIĆ: U aprilu počinjeno izgradnju Drinskog nasipa u Bijeljini, njegovog prvog dijela. Raspisan je javni poziv u novembru, a polovinom januara biće otvorene pristigle ponude. Nakon te procedure očekujemo da bi u aprilu trebalo da počnu radovi. Formirali smo tim od predstavnika ministarstava poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao i i građevinarstva, Geodetske uprave, Pravobranilaštva, „Voda Srpske” i bijeljinske Gradske uprave i svi su dobili zadatke iz svojih nadležnosti. „Vode Srpske” su obezbijedile sredstva od oko tri miliona maraka za prvu fazu, a Ministarstvo poljoprivrede novac za nadzor, dok je Grad Bijeljina zadužen za eksproprijaciju. Prva dionica je dužine 2,8 kilometara, od čega je 2,4 kilometra zemljanih nasipa, 400 metara je parapetni zid. Ti radovi će biti završeni u roku od godinu i po dana. Paralelno se radi na obezbjeđenju sredstava za nastavak radova. Kada konačno krenemo da radimo, nećemo stati dok ne završimo kompletnu trasu Drinskog nasipa.

Oglasili se radnici Vodovoda

Za uhljebe PDP-a izmislili radna mjesta

Novi direktor banjalučkog Vodovoda Predrag Duduković pretvorio je ovo gradsko preduzeće u mašinu za nezakonito zapošljavanje aktivista iz redova PDP-a, nakon što je u samo nekoliko mjeseci firmu „nakrcao“ sa ogromnim brojem novozaposlenih, za čijim angažmanom nema nikakve potrebe, tvrdi za Faktor grupa nezadovoljnih radnika.

Iako se Duduković u javnosti hvali poslovnim rezultatima Vodovoda, istina je, kako tvrde radnici, potpuno drugačija. Naročito kada je riječ o zapošljavanju, ali i raznim drugim marifetlucima.

Od septembra, kad je stupio na dužnost umjesto smijenjenog Zorana Popovića, Duduković je jedino uspio da udomi oko 25 novih radnika. Mahom je riječ o profi-

lima ljudi koji su apsolutno nepotrebni preduzeću i koji predstavljaju samo trošak, a čija je jedina kvalifikacija pripadnost PDP-u i razno-razne rodbinsko-političke kombinacije“,

svjedoče nezadovoljni radnici.

Posebno nezadovoljstvo predstavlja činjenica da, od dana stupanja na dužnost pa do danas, Duduković nije raspisao ni jedan jedini konkurs

za zapošljavanje, iako (n)ovi radnici, bukvalno, svakodnevno prolaze kroz kapiju preduzeća.

„Od septembra do danas, otkako je došao novi direktor, u Vodovodu je raspisan samo

jedan konkurs, ali ne za nove radnike, nego za izbor članova Odbora za reviziju preduzeća. I tu su izabrani, politički podobni kadrovi, poput Dijane Cvijić, bivše članice pokreta „Banjaluke zove“,

a sada člana PDP-a i koja je donedavno bila na čelu gradskog tima za reviziju, da bi brzo „isparila“ iz tima“, ističu sagovornici „Faktora“.

S druge strane, među novozaposlenima uglavnom dominiraju oni koji su udomljeni na razna izmišljena službenička mjesta, poput Milke Lovrić, nekadašnje radnice RUGIP-a koja je svojevremeno, zbog sumnje u nesavjestan rad u službi, bila osumnjičena za prevaru, ali i službenika iz proplih državnih firmi, poput Silvane Radulović, nekadašnje predsjednice sindikata propalog Instituta za urbanizam, građevinarstvo i ekologiju.

„Nismo mi ogorčeni na te ljude. Svako se bori za komad hljeba, ali neprihvatljivo je da direktor i gradonačelnik pričaju jedno u javnosti, a da u stvarnosti rade nešto sasvim drugo. I radnici, koji su glasali za

Draška Stanivukovića, ne mogu da dođu sebi da nam svakodnevno dolaze novi ljudi za kojima nema nikakve potrebe, a da ni za jednog nije raspisan javni konkurs u koji se Stanivuković, do juče, zaklinjao. Kako je krenulo, ne bi nas začudilo da u Vodovodu danas-sutra osvane i onaj glumac iz njegovog predizbornog spota, u kojem su ismijavali stranačko zapošljavanje. A sada kad su postali vlast, postali su duplo gori od onih koje su ismijavali“, kažu radnici.

S druge strane, interesantno je i to da do sada nije objelodanjen niti jedan nalaz „istrage“ o bivšem rukovodstvu preduzeća na čelu sa Zoranom Popovićem, iako je sam gradonačelnik još jesenas obećavao da u preduzeće „ulaze revizori iz Beograda“. Kako saznajemo, Stanivuković je i u ovom slučaju

prevario javnost, jer je tek u toku izbor revizorske kuće koja će pročešljati poslovanje Vodovoda u izbornoj godini. Ali ni taj posao, tvrde naši sagovornici, neće proći bez skandala.

„Posao revizije na tenderu, za koji je zadužen donedavni savjetnik gradonačelnika i aktuelni direktor za pravne poslove Željko Travar, biće „nabačen“ banjalučkom ogranku revizorske kuće „BDO“, koja je u našoj javnosti najpoznatija po skandaloznom revizorskom izvještaju propale „Bobar banke“, kojoj su dali pozitivan izvještaj u vrijeme kad je banka već uveliko bila propala. I iz ovog slučaja jasno je da je riječ o reviziji po principu: platiš i dobiješ ono što želiš!“, tvrde radnici.

Po istoj, političkoj liniji, revizori te iste revizorske kuće, simptomatično, dovedeni su i u kontrolu bijeljinskog

Vodovoda, nakon što je vlast preuzeo novi gradonačelnik Ljubiša Petrović. Naravno, Petrović je kod predstavljavanja revizora „smetnuo“

sa uma jednu „sitnicu“ - da te revizore već dobro znaju prevareni klijenti „Bobar banke“. B.V.

NOVI DIREKTORI?!

Zbog nezakonite smjene doskorašnjeg rukovodstva, banjalučki Vodovod bi se uskoro mogao suočiti sa talasom tužbi. Naime, i u sadašnjem rukovodstvu preduzeća svjesni su da je, bar iz pravno-formalnih razloga, smjena bila nezakonita, pošto je smijenjena uprava imala još šest mjeseci mandata. Time je bivšem rukovodstvu dat jak argument za pokretanje tužbi za nadoknadu štete. Da stvar bude gora, poslije dolaska nove uprave, suprotno obećanjima, povećan je broj rukovodilaca, jer je u međuvremenu imenovano još šest novih direktora i šefova odjeljenja unutar preduzeća.

PROFESOR EKONOMSKOG FAKULTETA UPOZORAVA

Banjaluku vodi jedan od najlošijih studenata!

Goran Radivojac, profesor Ekonomskog fakulteta u Banjaluci ne šteti riječi kritike za lošeg studenta, aktuelnog gradonačelnika najvećeg grada Srpske Draška Stanivukovića. Nije zadovoljan pokazanim znanjem Stanivukovića u punjenu gradske kase, aktivnostima koje sprovodi na uređenju grada, rješavanju infrastrukturnih i ekoloških problema. Iako na Ekonomskom fakultetu ima veoma dobrih studenata, grad je preuzeo očito jedan od najlošijih, zbog čega će posljedice osjetiti svi stanovnici Banjaluke.

Goran RADIVOJAC FOTO: unbi

FAKTOR: Kako komentarišete budžet Banjaluke za 2022. godinu?

RADIVOJAC: Predlagač budžeta je očigledno dezorijentisan i izgubljen u vremenu i prostoru.

Niko još nije uspio da čuje šta se usvojenim budžetskim okvirom želi postići i koja politika se namjerava provesti u Banjaluci. Očito da je budžet stvar kompromisa, pa možda i trulih kompromisa. Ali, već nakon godinu dana mandata gradonačelnika Draška Stanivukovića više niko nema nade da će biti realizovana određena obećanja neophodna za razvoj grada.

FAKTOR: Koji su najveći propusti kada je u pitanju punjenje gradske kase?

RADIVOJAC: Ne vidim čime je gradska administracija doprinijela punjenju budžeta i koje su to politike iz svog domena proveli da bi do toga došlo. Iako imamo bombastične izjave, o navodno istorijskim potezima, to ne vidimo u praksi, mada nam se navivno servira da se gradonačelnik Draško Stanivuković pojavio „odmah nakon ameba“.

Međutim, mišljenje većine građana, pa i moje jeste da je jedan od bivših gradonačelnika, Dragoljub Davidović, sa aspekta finansija, predlagao velike budžete za te uslove, a nije uz njih plasirao tvrdnje kakve danas možemo neopravdano čuti.

FAKTOR: Koji su najveći propusti aktuelnog gradonačelnika?

RADIVOJAC: Ne vidi se, bar ne za nas posmatrače sa strane, da se

bilo ko u gradskoj administraciji bavi lokalnim problemima. U preteklih godinu dana, u gradu nismo vidjeli obične korpe za smeće, a da ne pričamo o nekim mnogo ozbiljnim stvarima. Sve ovo što imamo je posljedica besciljnog lutanja. Da bi se vodila politika, mora postojati određena strateška zamisao, a mi ni nakon godinu dana nismo ništa o tome čuli od gradonačelnika. Takođe, ne znamo ni koje će politike biti provedene.

Zato su građani rezignirani i sve češće čuje njihov stav: „Sad smo pustili i djecu da se igraju našim životima“. Nismo vidjeli ni idejno rješenje za spomen-obilježje poginulim borcima, ko će raditi na njegovoj realizaciji, nije sprovedena javna rasprava.

FAKTOR: Koji su najveći gradski problemi, koji traže hitnu reakciju?

RADIVOJAC: Banjalučka se guši u smogu, obilježena na svim skalama kao grad sa izuzetno štetnim vazduhom po zdravlje stanovništva, a o tome se ne priča, već o „ljubavnim jadima mladog Vertera, i to ne sa jednom, već dvije pjevačice“. Ne interesuje nas bilo čija privatnost, koja nam se servira svakodnevno jer građani imaju brojne probleme zbog nefunkcionisanja grada. Ogromno je saobraćajno zagušenje, a problema ima i u funkcionisanju komunalnih službi. I sve to utiče na život stanovnika najvećeg grada Srpske. Bilo bi dobro da su angažovani stručnjaci, koji bi predložili konkretna rješenja. Međutim, osim nekih propagandnih trikova, u vezi

saradnje Gradske uprave i Univeziteta, nema konkretnih pomaka da se poslušna struka. Kod nas se gradonačelnik ponaša kao najpametniji i ne želi savjete.

Osim nekih medijskih spinova, na navodno rušenju neke terase, nije se ništa promijenilo. Nema ni odgovora šta se dešava sa mostom u Docu, koji je nešto niže od te terase?

FAKTOR: Kako komentarišete činjenicu da u najvećem gradu nema novih investicija, iako je gradonačelnik Draško Stanivuković najavljivao velike ulagače?

RADIVOJAC: Nema investicija i neće ih biti, jer i onaj ko bi došao ne vidi bilo kakav pravac djelovanja lokalne samouprave, u bilo kojem segmentu. Nije poznato u kojem pravcu će se Ba-

njaluka razvijati, gdje će se širiti; prema Manjači, Prijedoru, Kotor Varoši ili Lijevče polju. Kakvi sadržaji su predviđeni? Nije definisano gdje će biti industrijska zona, niti ostali uslovi pogodni za investitore. Postavlja se i pitanje da li bi mogli da prihvatimo određene investicije po svim predviđenim parametrima, u smislu dostupnosti i kapaciteta lokalne infrastrukture. A.J.

PIŠI PROPALO!

FAKTOR: Javna gradska preduzeća ne donose profit. Koje su najveće greške kada je u pitanju njihovo upravljanje?

RADIVOJAC: Vidjeli smo samo određene kadrovske promjene. Na primjer, u gradskom „Vodovodu“ ne vidimo nikakve pomake. Ne kažem da je osoba koja je postavljena na rukovodstveno mjesto tog javnog preduzeća dobra ili loša, ali rezultat se ne može napraviti bez jasne politike u kojem pravcu treba ići. Ne vjerujem da će biti rezultata, dok se ne napravi otklon od zabluda da će jedan pojedinac, bez obzira ko on bio, riješiti bilo šta. Na prvom mjestu neophodno je da dođu ljudi koji znaju da rade. Sociološki je fenomen da niko od stručnjaka ne želi da se angažuje i radi sa novom gradskom administracijom ili ga oni vrlo brzo potroše ili uz određene izgovore nastoje što prije da odu.

NAPRAVILI ŠTETU PRAVOJ REVIZIJI

FAKTOR: Gradonačelnik je nakon preuzimanja mandata najavljivao velike rezultate Tima za reviziju, od kojeg ništa nije ostalo. Kako to komentarišete?

RADIVOJAC: Taj tim je takođe predstavljen kao „ekipa za pobjede“, ali je bilo pitanje da li to uopšte bio tim ili grupa slobodnih strijelaca, koji ponekad ineznu marketinški smišljene tvrdnje, koje se završavaju riječima: „Vjerujete li nama ili svojim očima?!“. Kao osoba koja ima licencu i eksternog i internog revizora, i kao profesor, dajem sebi za pravo da kažem da znam šta je revizija, a to nije ono što je predstavio svojevremeno Stanivuković, koji očito ima ambicije koje se ne tiču Banjaluke. Iza sebe su ostavili veliko ništa, ali je napravljena velika šteta reviziji. U timu, koji je svojevremeno predstavljen, i nije bilo revizora, a neki očigledno ne žele da im se više ni ime u svemu tome pominje. Očito će Glavna služba za reviziju javnog sektora u Srpskoj, po ulasku u Gradsku upravu, imati pune ruke posla sa ovima koji su prije godinu dana preuzeli vlast. Tu neće pomoći objašnjenja da nam je gradonačelnik mlad, neiskusni i nije se školovao. A svako ko je obrazovan u takvom okruženju je duboko ponižen.

Republika Srpska nije moja majka!

Autor kolumne: Дани(ј)ел СИМИЋ

Uzviknuo sam to svojevremeno pred pečenim prasetom, činijama prebranca, tanjirima sarme, čašama piva i posjetiocima Muzeja savremene umjetnosti Republike Srpske. Za poznavaoce mog rada, tad i sad, prešao sam horizont očekivanja. Vratio sam se preko njega nazad, nastavljajući: „Kada se ona rodila, ja sam imao četrnaest godina. Republika Srpska je moja mlađa sestra! I ja je volim kao i svaki brat svoju sestru. Kažem vam, čini mi se, ako ona umre, da ću umrijeti i ja.“

Suštinski, nemam šta jezgrovitije i patetičnije da poručim kao svoj lični stav, ni šesnaest godina kasnije. Za uvod u priču o jubileju trideset godina od osnivanja Republike Srpske. Izrazito sam lično vezan za taj državni projekat, koji posmatram drugačije od onih kojima je Republika Srpska mlađa od najmlađeg djeteta.

Srećom, Republika Srpska je živa, ali je u najmanju ruku stvar ukusa hoćemo li reći je li i zdrava. Zdravlje je rastegljiv pojam. Republika Srpska je bila nezavisna država od 09.01.1992 – 21.11.1995. godine. Nezavisnija i veća nego što je to Crna Gora i danas. No, ima problem sa glavom, odnosno mentalnim zdravljem, najmanje od završetka rata.

Performans koji pominjem u uvodu se zvao Slava - Sveti Car Stefan Dušan Silni, a izveo sam ga pred prespremnim slavskim stolom u okviru jednodnevne manifestacije Kulturfest 2006. Suština je da Dušan jedini od Nemanjića nije proglašen svetiteljem, ali je pred izbore i godinu nakon što smo se dobrovoljno odrekli Vojske Republike Srpske, težište doživljaja publike bilo na nečem drugom.

Bilo je čudno. Možda malo i neprijatno. Jer, mogli ste biti isključivo negativac ako Republiku Srpsku uopšte pominjete. U Republici Srpskoj. Kamoli se aktivno zalažete za srpski narod i njegovu kulturu. Posebno za šmokljanski jezik i smaračko pismo. Posebno u Republici Srpskoj! No, nastavljao sam sticanje negativnih poena za nekoga ko je protiv prodavanja stranih muda pod domaće bubregue. Do danas sam tih poena dobio za vječnu poziciju ispod crte.

Zvanična politika i ustanove Republike Srpske finansirale su udruženja koja promovisu „unitarnu BiH“ i prave izložbe sa motivima o (mitskom genocidu u) Srebrenici u

Banjoj Luci. Nivo srpskog patriotizma u agitprop-kulturološkoj ravni je najbolje izmjeriv imenima kao Goran Marković ili Srđan Dragojević. Mimo svih konkursa su dobili skoro dva i po miliona maraka. Sjećate li se BLIFF-a? Dosljedna antisrpska i antikulturalna politika se nastavlja do danas, obećanjem da će titoistički izjednačivač ustaša i četnika – Lordan Zafranović, takođe dobiti srpske pare. I da, umjesto Priča o Titu, moramo gledati Laži o Aidi u školskom programu.

Dakle, ukoliko znamo da je u kulturi Republike Srpske decenijama izrazito nepoželjno raditi bilo šta u interesu Republike Srpske, postavlja se pitanje kako je uopšte opstala?

Jedini smislen odgovor je – njen narod.

Kler Nezavisne Države Hrvatske je često masovno prekrštavao pravoslavne Srbe, ali

bi ih potom svejedno sve pobili. Kada bi ih iznevjereni unijati pitali zašto, odgovarali bi im: Da bar umrete kao katolici. Srbi u Republici Srpskoj znaju, kolektivnim nesvesnim, da ih je previše da bi svi postali Nevladinići. A, ukoliko bi i postali, povijest ih uči da je uzalud.

Proizvođenje hibridnog identiteta ovdašnjih Srba nije uspjelo. To je jedini razlog zbog čega postoji Republika Srpska do danas. I upravo zbog toga sam optimista.

Jedna država ima smisla i budućnosti samo onoliko, koliko ima smisla za narod koji u njoj živi. Ono što se dešava u Kninu i Prištini, aktivan je podsjetnik bitnosti Republike Srpske i kakav bi nam bio svakodnevni život da je nema. A i u ekonomskom smislu je sigurno bolja i funkcionalnija od labavog saveza deset kantona, kojim se već tri

godine vlada na osnovu rezultata izbora od prije sedam godina.

Tri decenije su neoboriv dokaz da je Republika Srpska garant mira i stabilnosti u jugoistočnoj Evropi. Dovođenje nje u pitanje, zločin je protiv mira. Trenutna produžena kriza u kojoj muslimanski član Predsjedništva BiH, Željko Komšić, pominje trenutak kada će (valjda on lično) „morati primjeniti silu“; nastala je isključivo zbog nesmirenih ataka na državnopravni status Republike Srpske garantovan potpisom u Dejtonu.

Ubrzo, ukoliko Srbi jedinstveno nastave odbacivati sva nedemokratski nametnuta rješenja, politička međunarodna javnost će biti jasno suočena sa izborom – podrivati teme-lje mirovnog sporazuma i rizikovati novi rat; ili shvatiti da su sve krize uzrokovane napadima na Republiku Srpsku. A

ne obratno!

Za ovih trideset godina mnogo toga nije ono što smo počeli da izgrađujemo i branimo 1992. godine. Republika Srpska je do pola progutana žaba, koja još uvijek mlati prednjim nogama. U jednoj joj je PC Emblem, a u drugoj Demografija. Ali izgleda smo za naše neprijatelje otrovna žaba. Možda ljigava i skuhana, ali nejestiva. Prevelika i preopasna za progutati.

Političke elite su prodavale za fotelje, ono što nije njihovo da daju. U toku rata, jedući nejestive konzerve iz humanitarne pomoći, borci Vojске Republike Srpske su autostopom išli na prvu liniju. To možda djeluje neshvatljivo, ali oni su znali da im je iza leđa njihova nejač. Koju neće zaštititi bilo kakav političar, niti njegova fotelja. Samo oni.

Zato nema predaje, živjela Republika Srpska!

**I NAKON PRVIH 30 GODINA
ZNAMO ŠTA SLAVIMO**

Republika Srpska neuništiva i nepobjediva

Centralni događaj proslave 9. januara, Dana Republike Srpske biće svečani defile, tačno u podne. I ove godine veliki zadatak je prvenstveno na pripadnicima Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske. Strojevi korak već je uvježbalo 824 policajca, koji će biti raspoređeni u 14 ešalona. Ukoliko vremenske prilike budu dozvoljavale pripadnici Helikopterskog servisa izvešće prelet helikopterima. Zanimljivo je da će u defileu učestovati i oko 300 mladih kadeta Policijske akademije, koji su se dobrovoljno javili da pokažu šta su to oni naučili za 30 rođendan Republike Srpske. U paradnom maršu će, kao i prethodnih godina učestovati i predstavnici civilnog sektora, civilne zaštite, vatrogasci, predstavnici boračkih kategorija ... Budući da prošle godine defilea nije bilo zbog korone, očekuje se i da će ove godine biti i iznenađenja. Posebnu emociju kod građana, koji se očekuju u velikom broju, lani su izazvale numere „Pukni zoro“ i „Junaci sa Košara“, koje su uglas otpjevali pripadnici naše policije. Svečani defile u direktnom televizijskom prenosu trebalo bi da prate i stanovnici Republike Srpske od Trebinja do Novog Grada, a i svuda u svijetu gdje se nalaze.

MINISTRICA PROSVJETE I KULTURE REPUBLIKE SRPSKE ZA FAKTOR NAJAVILA

Povećanje plata i veća ulaganja u kulturu

Prosvjetnim i radnicima u kulturi u Republici Srpskoj već u ovom mjesecu biće povećane plate, a na tome se neće stati, potvrdila je u intervjuu za Faktor ministrica prosvjete i kulture Republike Srpske Natalija Trivić. Podsjeća da su tokom 2021. otklonjene fizičke barijere u brojnim ustanovama kulture. Svetosavske povelje najboljim vaspitno-obrazovnim radnicima biće dodjeljene i ove godine, koja zbog pandemije korona virusa nije bila laka, ni za nastavni kadar ni učenike. Trivić kaže da će u školama biti razvijan princip nulte tolerancije na vršnjačko nasilje.

FAKTOR: Od kojeg mjeseca se može očekivati povećanje plata prosvjetnih radnika i zaposlenih u ustanovama kulture u Republici Srpskoj?

TRIVIĆ: Od 1. januara svi prosvjetni radnici i zaposleni u ustanovama kulture mogu da očekuju povećanje plata koje je četvrto u nizu u posljed-

nje četiri godine. Zakoni koji omogućavaju povećanje njihovih plata stupaju na snagu prvog dana 2022. godine. Veoma sam zadovoljna što smo uspjeli dodatno povećati plate svim zaposlenim u obrazovanju i ustanovama kulture i sigurno je da ćemo nastaviti sa aktivnostima u tom pravcu.

FAKTOR: Koliko je planiranih novih školskih objekata u 2022. godini i kako ide proces uvođenja novih tehnologija u obrazovni proces?

TRIVIĆ: U ovoj godini u planu je izgradnja petorazrednog Područnog odjeljenja Paprikovac OŠ „Ivo Andrić“ Banja Luka i devetorazrednog Po-

dručnog odjeljenja Ada OŠ „Vuk Karadžić“ Banja Luka. Pristigla nam je inicijativa mještana naselja Paprikovac čija djeca pohađaju nastavu u OŠ „Ivo Andrić“ i svaki dan prelaze magistralni put. Razmotrili smo ovu inicijativu i zaključili da je u potpunosti opravdana izgradnja škole na Pa-

prikovcu, jer više od 400 učenika ide u OŠ „Ivo Andrić“. Takođe, Grad Istočno Novo Sarajevo uputio nam je inicijativu za izgradnju nove osnovne škole u ovom gradu. U kontinuitetu ulazemo u proces digitalizacije i opremanja škola IKT opremom. Do sada je jedinstveni informacioni si-

stem implementiran u sve osnovne i u toku je implementacija u srednje škole.

FAKTOR: Koliki je obuhvat djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem? Gdje je planirano otvaranje prvih ili novih predškolskih ustanova?

TRIVIĆ: Značajno je povećan obuhvat djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem u proteklih pet godina i sada iznosi 28 procenata. Omogućili smo izmjenom zakona da se i u osnovnim školama i centrima za socijalni rad u sredinama gdje nema vrtića, a to dozvoljavaju prostorni kapaciteti, može otvoriti djelatnost predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Pojedine opštine su prepoznale ponudenu mogućnost i tako smo dobili vrtić u Stanarima. U Rudom i Han Pijesku je predškolska djelatnost pokrenuta u centrima za socijalni rad. Mislim da je to veoma važno za djecu u sredinama koje nemaju vrtiće, jer sad imaju mogućnost da pohađaju program predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Osnivanje novih predškolskih ustanova planirano je u opštinama Donji Žabar, Jezero i Pečeljićevo, za šta je Vlada Republike Srpske izdvojila sredstva u ukupnom inosu od 978.270,00 KM.

Takođe, u pojedinim jedinicama lokalne samouprave osnovaće se nove organizacione jedinice postojećih predškolskih ustanova, kao što je Banja Luka (dvije nove organizacione jedinice - Kuljani i Vrbanja), Gradiška, Doboj, Prijedor i Istočno Novo Sarajevo, a u Opštinama Gacko, Nevesinje i Lak-

taši biće povećani kapaciteti proširenjem prostora postojećih objekata dječijih vrtića. Takođe, u planu je izgradnja novog objekta većeg kapaciteta od postojećeg dječijeg vrtića u Srpcu za što je Vlada Republike Srpske izdvojila sredstva u iznosu od 850.000,00 KM.

FAKTOR: Koliko je djece i nastavnog i drugog osoblja u obrazovnom sistemu Srpske bilo pozitivno na virus korona i koje su mjere preduzete?

TRIVIĆ: U toku prvog polugodišta, a prema podacima Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske, ukupan broj pozitivne djece na virus korona u osnovnim školama bio je 1343, a u srednjim 1475 učenika što je oko dva odsto đaka, a to je zanemariv broj u odnosu na njihov ukupni broj. Bitno je da se ovakva praksa sa izvođenjem nastave kroz redovan proces, uz direktan kontakt učenika i nastavnika koji je najbitniji, a uz pojedinačnu izolaciju odjeljenja, gdje je tri ili više učenika zaraženo, pokazala kao dobra i potvrdila kako škola može nesmetano da radi u vrijeme pandemije virusa korona.

FAKTOR: Na koji način se može boriti protiv pojava vršnjačkog nasilja?

TRIVIĆ: Pri pojavi vršnjačkog nasilja je od izuzetne važnosti blagovremeno postupanje i djelovanje svih nadležnih institucija, pa i vaspitno-obrazovnih. Škola je dužna da u ovakvim slučajevima postupa u skladu sa zakonom, kao i Protokolom o po-

stupanju u slučajevima vršnjačkog nasilja među djecom i mladima u vaspitno-obrazovnom sistemu Republike Srpske. Ministarstvo nikada nije, niti će tolerisati zataškavanje, niti bilo koji drugi način neregovanja i nepostupanja u skladu sa pomenutim Protokolom. Primarni cilj Ministarstva jeste, kako unapređenje vaspitno-obrazovnog procesa, tako i unapređenje društvene brige za dijete i njegovu zaštitu.

Škole su dužne da obezbijede potrebnu pomoć u svim situacijama kada je dijete izloženo nekom od oblika vršnjačkog nasilja. Neophodno je da

se osigura adekvatna, blagovremena i kontinuirana reakcija škole kao vaspitno-obrazovne ustanove koja treba da razvija princip nulte tolerancije na nasilje. U ovoj godini poseban fokus ćemo staviti na vaspitnu ulogu škole kroz jačanje stručnih službi od kojih očekujemo da intenzivnije rade sa učenicima i nastavnicima i djeluju preventivno kako bismo spriječili vršnjačko nasilje u školama. Veoma je važno da se u školama na časovima odjeljenske zajednice razgovara sa učenicima sa ciljem prevencije vršnjačkog nasilja, kao i da se intenzivira saradnja sa roditeljima. S.S.

OTKUP SLIKA I KNJIGA!

FAKTOR: Budžet za kulturu je uvećan. Šta nas očekuje u narednoj godini u toj oblasti?

TRIVIĆ: U 2021. smo se fokusirali na vizuelnu umjetnost i književno stvaralaštvo sa ciljem da više podržimo autore u ovim oblastima. Održali smo dvije konferencije sa namjerom da sačinimo presjek stanja i odredimo pravce razvoja. Zaključili smo da su potrebna veća ulaganja u ove oblasti i odlučili da svake godine sprovodimo otkup knjiga, odnosno otkup djela vizuelne umjetnosti, kako bismo podržali autore i podstakli razvoj oblasti. Podstakli smo formiranje strukovnog udruženja likovnih umjetnika kako bismo kroz podršku programima udruženja podržali autore. Zatražili smo od opština i gradova, preko Saveza opština i gradova, da umjetnicima sa područja svoje regije obezbijede prostor za ateljee, kao i prostore za izlaganje.

PODRŠKA DOMAĆEM FILMU

FAKTOR: Formiran je i Centar za razvoj kinematografije RS. U čemu se ogleda njegov značaj?

TRIVIĆ: U oblasti filmske umjetnosti formiran je Centar za razvoj i unapređivanje kinematografije, a uporedo se radi i na donošenju novog Zakona o audio-vizuelnoj djelatnosti što će doprinijeti da se sistemski uredi ova oblast. Imamo generacije stasalih umjetnika kojima je potrebna podrška da bi se bavili filmom. Osnivanjem Centra biće uspostavljen sistem za prepoznavanje filmskih projekata i ideja filmskih autora. Važan segment predstavlja i edukacija i razne obuke, podrška filmskim festivalima, kao i promocija domaćih filmova u zemlji i inostranstvu. Želja nam je da stvorimo sistem podrške domaćima utorima, ali i poslovno okruženje pogodno za snimanje filmova i privlačenje stranih producenata.

EKONOMISTI OTKRIVAJU: KAKO PRIVUĆI STRANE INVESTITORE?

Nedostatak radnika otjerao kapital

Nijedna ozbiljna svjetska kompanija neće ovdje uložiti ozbiljan novac, izgraditi velike proizvodne pogone, jer skoro da nema grada u BiH koji u ovom momentu može obezbijediti više od 50 stručnih radnika za bilo koju granu privrede. Da bismo privukli velike investitore, minimum je 500 radnika sa adekvatnim znanjima. To znači da, kada bi neki veliki investitor zatvorio oči pred svim problemima u BiH i otvorio pogon od, na primjer, 1.000 radnih mjesta, kao što je to sve češći slučaj u Srbiji, morao bi radnike uzeti iz već postojećih domaćih kompanija, čime bi direktno ugrozio domaće privrednike, a to nikome kod nas ne smije biti cilj – izričiti su ekonomski stručnjaci.

Povoljno poslovno i političko okruženje, stabilni makroekonomski pokazatelji i predvidiva poreska politika, najčešće su pominjani uslovi koje zahtijevaju strani

investitori za dolazak u jednu zemlju.

Upravo su ovo razlozi zbog kojih, kako stručnjaci smatraju, inostrani ulagači izbjegavaju BiH, iako, kako navode, ta zemlja ima i neke važne

komparativne prednosti poput niskih poreza, pogodnog geografskog položaja, odnosno granicu sa EU, jeftinu radnu snagu i ulazne troškove, ali i bogate i nedovoljno iskorištene prirodne re-

surse.

Ipak, tvrde, niko neće da kaže pravu istinu zašto nas strani investitori zaobilaze.

- Nemamo dovoljno adekvatne radne snage! Masovni odlazak ljudi sa

odgovarajućim kompetencijama ne šteti Republici Srpskoj i BiH samo sa demografskog aspekta, nego i sa ekonomskog. Osim što nedostaje radnika u domaćim firmama, sve ih je manje i

na biroima, što direktno tjera strane investitore – navode analitičari u oblasti ekonomije.

Na pitanje „kako“, kažu da je odgovor više nego jednostavan.

- Nijedna ozbiljna svjetska kompanija neće ovdje uložiti ozbiljan novac, izgraditi velike proizvodne pogone, jer skoro da nema grada u BiH koji u ovom momentu može obezbijediti više od 50 stručnih radnika za bilo koju granu privrede. Da bismo privukli velike investitore, minimum je 500 radnika sa adekvatnim znanjima. To znači da, kada bi neki veliki investitor zatvorio oči

pred svim problemima u BiH i otvorio pogon od, na primjer, 1.000 radnih mjesta, kao što je to sve češći slučaj u Srbiji, morao bi radnike uzeti iz već postojećih domaćih kompanija, čime bi direktno ugrozio domaće privrednike, a to nikome kod nas ne smije biti cilj – izričiti su ekonomisti sa kojima smo razgovarali.

A na pitanje „zašto“, ponovo kažu da se odgovor sam nameće.

- Strani investitor ovdje dolazi da bi uvećao svoj kapital i profit odnio u svoju državu, a domaći investitor, odnosno naš privrednik živi i radi

ovdje sa svojom porodicom, svoju budućnost vidi ovdje, što znači da će i dalje ovdje investirati i trošiti svoj novac. Domaći investitori nam moraju biti prioritet i ne smijemo ih ugroziti – ističu naši sagovornici.

S druge strane to ne znači da treba da bježimo od direktnih stranih investicija. Naprotiv! Prednosti koje sa sobom donose strani ulagači su mnogostruke.

- Pored njihove osnovne uloge, direktne strane investicije podstiču i razvoj tercijarnih djelatnosti, kao što su trgovina, saobraćaj, turizam... Podrazumije-

vaju novi, svjež kapital i nove tehnologije, koji značajno utiču na razvoj cjelokupne ekonomije, a donose i direktan ulaz na strana tržišta, registrovane marke proizvoda, nova znanja u marketingu i menadžerstvu – kazali su ekonomisti.

Prema posljednjim podacima Centralne banke BiH, priliv direktnih stranih investicija u Bosnu i Hercegovinu u 2020. godini iznosio je 678,2 miliona KM.

Posmatrano prema zemljama, najviše investicija tokom 2020. godine stiglo je iz Hrvatske 149,4 miliona KM, a onda iz Srbije u iznosu

od 135,3 miliona KM.

Najviše je ulagano u oblast finansijske uslužne djelatnosti, odnosno bankarski sektor u iznosu od 157 miliona KM, zatim u oblasti trgovine na veliko 93,9 miliona, te u oblasti proizvodnje električne energije 88,6 miliona KM. Ekonomisti smatraju da je ovakav raspored ulaganja izuzetno nepovoljan, jer pokazuje da stranci nisu zainteresovani za naš prerađivački sektor, nego dominantno za usluge, koje ne stvaraju novu vrijednost.

P.L.

FOTO: Nezavisne

STRANA ULAGANJA 15 MILIJARDI

Iz Centralne banke BiH su ocijenili da se prilivi investicija mogu okarakterisati „kao relativno dobri“, s obzirom, kako su naveli, na duboku globalnu recesiju koja je uticala na sposobnost stranih ulagača. Čak je zabilježeno izvjesno povećanje u odnosu na 2019. godinu, kada su investicije bile niže za 81 milion KM. Međutim, treba istaći da su glavninu investicija predstavljale reinvestirane zarade iz postojećih preduzeća sa stranim investicijama, a one su iznosile čak 586,3 miliona KM, dok su investicije u formi vlasničkih udjela bile mnogo niže. Na kraju 2020. godine, stanje direktnih stranih investicija iznosilo je 15,08 milijardi KM. Ovaj iznos predstavlja rezultat investiranja u prethodnim godinama, kao i poslovanja preduzeća u stranom vlasništvu.

EVO KO JE NA PRVOM MJESTU

Najveći iznos stanja direktnih investicija se i dalje odnosi na Austriju (2,78 milijardi KM), Hrvatsku (2,42 milijarde KM) i Srbiju (blizu 2,19 milijardi KM). Posmatrano po djelatnostima, najviše stanje direktnih stranih investicija je u oblasti finansijskih usluga (3,67 milijardi KM), zatim u oblastima telekomunikacija (1,74 milijardi KM) i trgovine na veliko (1,41 milijardi KM).

Akcioni junak briše prašinu sa Asterovih cipela

Tom HOLLAND

IZBJEGAO ZAMKU

Sve u svemu mnogi smatraju da bi ovo mogao biti vrlo dobar potez u Holandovoj karijeri kojim bi se na trenutak udaljio od likova akcionih heroja i izbjegao zamku stereotip-uloga u koju su često upadali mnogi poznati glumci. Ostaje da se vidi koliko će Holand uspjeti da "uhvati" intenzitet Asterovog plesa, ali s obzirom na pomenutu plesnu prošlost postoji mnogo razloga da vjerujemo kako će biti sposoban da ovu ulogu podigne do impresivnih visina.

Šta bi rekla holivudska ikona?

Fred ASTER

Jedan od glumaca čija zvijezda je definitivno u usponu, Tom Holland, javio je kako će igrati slavnog Freda Astera u biografskoj priči o slavnim glumcu i plesaču. Iako je aktuelan njegov novi film o „Spajdermenu“, Holland je objavio kako je dobio i prihvatio ponudu da glumi velikog Freda koji je obilježio svijet filma, ali i pozorišta tokom gotovo pola prošlog vijeka. Holland

je, tokom promocije film „Spajdermenu: Put bez povratka“ u Londonu, izjavio za AP kako ga je Oskarom nagrađeni producent Ejmi Paskal kontaktirala u vezi ove uloge, ali i nove trilogije o čovjeku pauku.

Fred Aster ostao je upamćen kao jedna od najpoznatijih figura Holivuda, ali i Brodveja čija je karijera trajala više od sedamdeset godina. Iako je na početku karijere, kako je sam govorio,

opisan kao čovjek koji ne zna da glumi, niti pjeva, pomalo ćelav ali zna da pleše, glumac je ostavio traga na holivudskoj sceni pojavši se pored velikih glumačkih imena poput Rite Hejvort, Odri Hepbern, Džudi Garland i Kim Novak. Ipak, Aster je ostao najviše upamćen po zajedničkim nastupima sa Džindžer Rodžers sa kojom je snimio desetak izuzetno uspješnih filmova. Ono što je interesantno jeste da

Aster, koji je zajedno sa Džindžer Rodžers i Džin Keli obilježio doba koje se opisuje kao najsvjetliji momenti holivudskog mjuzikla, ostvario niz upečatljivih nastupa u filmovima čiji sjaj nije nestao ni nakon više od trideset godina nakon njegove smrti, nikada nije dobio priznanje od Američke filmske akademije, osim što je pred kraj svoje karijere bio nominovan za film „Pakleni toranj“.

Da li je dorastao?

Ono što je prvo zabrinulo skeptike kada se ova informacija pojavila jeste da li je Holland dorastao ovakvoj vrsti uloge budući da ga najširi slojevi bioskopske publike poznaju kao akcionog junaka. Pored uloga u posljednjoj trilogiji o čovjeku-pauku, 25-godišnji glumac će se februara sljedeće godine predstaviti kao Natan Drejk, glavni junak serijala igara „Uncharted“. Budući da je riječ o nizu avantura kroz koje Drejk prolazi izvjesno je da će film obilovati akcionim sekvencama čime će Holland nastaviti svoj akcioni niz. Međutim, ako se pogleda biografija engleskog glumca onda se može vidjeti kako su njegovi počeci vezani upravo za mjuzikl odnosno za predstavu „Bili Eliot“ postavljenu na Vest-Endu nastalu prema istoimenom, za Oskara nominovanom, plesnom filmu. Pored početaka karijere, 2017. pojavio se klip „Lip Sync Battle“ u kojoj Tom pjeva i pleše izvodeći kombinaciju pjesama „Singing in the Rain“ i Rianine „Umbrella“. Istina „Singing in the Rain“ je pjesma iz istoimenog filma iz 1952. koju izvodi Džin Keli ali ovaj performans dokazuje da su Hollandove plesne sposobnosti neosporne. Ono što ide u prilog mladom glumcu je i njegov fizički izgled. Naime, Holland i Aster imaju relativno isti tip tijela odnosno Asterova mršava figura i visina su gotovo identični sa Hollandovim (Holland je niži tek za par centimetara).

Koliko često doživljavamo vrhunac u isto vrijeme kada i partner?

Dvostruki užitek KAO NA FILMU!

U filmovima stalno gledamo parove koji istovremeno doživljavaju orgazme. Taj fenomen završava tako što imaju intenzivan seks, otprilike tri minuta, prije nego što uz glasne uzdahe padaju na najbliži krevet/sofu/zadnje sjedište automobila. Rijetko je prikazana stimulacija određenih dijelova tijela iako je činjenica da više od 70 odsto žena kaže da je to neophodno kako bi postigle krajnji užitek. Koliko se često sve ono što vidimo na filmovima i na TV-u zapravo dešava u stvarnom životu?

Engleski „Cosmopolitan magazin” je objavio raznovrsne i zaista zanimljive odgovore na ovo pitanje pa da ih vidimo:

• „Prilično često. Moj muž i ja smo zajedno već 14 godina, tako da se veoma dobro poznajemo.“

• „Doživjela sam orgazam sinhronizovano samo sa svojom trenutnim partnerom. Ono što je njemu dobro i meni je, tako da nije previše teško da se uparimo. Takođe imam višestruke vrhunce.“

• „Nikad! Iako me partner jako uzbuđuje, obično malo poslije

mene doživi orgazam.“

• „Po mom ograničenom iskustvu, ako je partner neko ko se „bavi” seksom sa ciljem da vidi koliko zadovoljstva može da mi pruži, istražujući moje tijelo izvan moje ivice zadovoljstva, to se može desiti često. Ako toga nema, rijetko. Sve takođe zavisi i od emocionalne veze.“

• „Ne mnogo često. Seksualno sam aktivna sa svojim trenutnim dečkom više od godinu dana (i viđala sam ga najmanje nekoliko puta nedjeljno). Obično imam bar nekoliko vrhunaca svaki put kada smo intimni, ali samo mislim da

smo ih dva-tri puta imali oboje u isto vrijeme.“

• „Skoro uvijek sa tipovima koji me veoma privlače, onima koji su zaista zaljubljeni u mene i kojima je cilj da udovolje svom partneru tokom seksa. Otkrila sam da se to ne dešava sa muškarcima koji redovno koriste pornografiju da bi masturbirali.“

• „Kad god poželim! Moji orgazmi traju nekoliko minuta sve dok sam stimulisana tako da nije tako teško.“

• „Izuzetno rijetko. Možda sam dva puta u posljednje dvije decenije bio seksualno aktivan.“

• „Možda najviše 10 % vremena koje je provedeno u intimnim odnosima? I to samo u jednoj određenoj poziciji. Nevjerovatno je kada se to dogodi...“

• „U šestogodišnjoj sam vezi. To se desilo samo jednom, nedavno!“

• „Moj muž i ja smo imali dosta sinhronizovanih orgazama jedno sa drugim. To se ne dešava stalno, ali rekla bih da se dešava oko 20-30% vremena dok smo intimni.“

• „Nikada nisam i vjerovatno nikada neću postići orgazam sa partnerom.“

M.N.

USKLAĐENI!

• „U stvari, prilično često. Moj muž i ja smo prilično seksualno usklađeni jedno s drugim.“

• „Ne često. Desilo se samo desetak puta. Imam 46 godina.“

• „Možda svaki od četiri puta. Veoma smo kompatibilni...“

• „Imam 25 godina i sa svojim dečkom sam više od pet godina. Vjerovatno smo dolazili u isto vrijeme do užitka manje od 10 puta u stotinama puta kada smo imali intimni odnos.“